

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/31/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116211658
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2116211658.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti S.: S., nar. XX.XX.XXXX, a D., nar. XX.XX.XXXX, obe v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov: otca K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, P., t.č. M. X, P., právne zastúpeného advokátkou JUDr. Barborou Šrutekovou, so sídlom Hlavná 44, Trnava a matky I. S., nar. XX.XX.XXXX bytom E. X, P., o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 22. novembra 2016, č.k. 16P/46/2016-65, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa výživného na maloletú D. potvrdzuje a v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa výživného na maloletú S. mení tak, že s účinnosťou od 17.05.2016 sa výživné otca znižuje zo sumy 150 eur mesačne na 110 eur mesačne, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 13.10.2015, č.k. 16P/27/2015-18, v časti výživného na maloletú S..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného zamietol, konanie v časti zvýšenia výživného zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1-4, § 78 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine, vecne potom dôvodil, že návrh otca ktorým sa tento domáhal zníženia výživného na maloletú S. zo sumy 150 eur na 80 eur mesačne a na maloletú D. zo sumy 130 eur na 60 eur mesačne od podania návrhu, posúdil ako nedôvodný, keď nezistil takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Návrh matky na zvýšenie výživného vzala táto po začatí konania späť, preto súd za použitia ustanovenia § 29 ods. 1 CMP konanie zastavil.

3. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania zistené, že naposledy súd rozhodoval rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 12.10.2015, č.k. 16P/27/2015-18, kedy maloletá S. navštevovala Obchodnú akadémiu a D. ôsmy ročník základnej školy, mali zvýšené náklady na výživu, keďže obe deti nosili strojček na zuby, S. navštevovala tanečný krúžok, hradila zálohu na stužkovú a absolvovala výlety v rámci školy. Otec v tom čase dosahoval príjem 799,90 eur mesačne a býval v podnájme, matka mala príjem 740 eur. V súčasnosti otec dosahuje príjem 665 eur mesačne, takže jeho príjem sa znížil, čo bol aj dôvod pre podanie návrhu na zníženie výživného. Z dokazovania bolo zistené, že otec nie vlastným zavinením prišiel o príjem v spoločnosti D., a.s., odkiaľ bol prepustený z organizačných dôvodov ku

dňa 31.12.2015 z dôvodu jeho nadbytočnosti podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, následne bol s ním v skúšobnej dobe skončený pracovný pomer v spoločnosti S., a.s., a od apríla pracuje ako referent skladu vo firme S. S. s.r.o., G., kde dosahuje mesačný príjem 655 eur. Kúpnu zmluvou zo dňa 01.08.2016 si kúpil byt v P. za 52.000 eur, na kúpu ktorého použil podľa jeho vyjadrenia finančné prostriedky z predaja motocykla (za cenu 5.000 eur), z pôžičky od jeho otca vo výške 17.000 eur a z peňazí, ktoré mu vyplatila matka maloletých titulom vyporiadania BSM v sume 34.000 eur. Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, keďže žije s deťmi sama a náklady na maloleté deti sa stále zvyšujú, pričom matka dosahuje príjmy vo výške 700 eur. Otec sa s deťmi nestýka a nad rámec bežného výživného im neprispieva. Nástupom maloletej D. od 01.09.2016 na strednú školu (Obchodnú akadémiu v Trnave) sa náklady na výživu maloletej zvýšili, rovnako sa zvýšili náklady na výživu staršej dcéry S., ktorá navštevuje štvrtý ročník 5-ročné bilingválneho štúdia, obe platia zálohu na stužkovú 100 eur ročne, ZRPŠ, knihy, zošity, maloletá S. má doučovanie z angličtiny a nemčiny a chce si robiť vodičský preukaz. Obe maloleté deti nosia zubný strojček a majú aj ďalšie výdavky na stomatológa, maloletá D. tento školský rok má absolvovať lyžiarsky kurz kde bude platiť 170 eur, maloletá S. má ísť na exkurziu do Strassburgu, kde má platiť 130 eur. S. brigáduje cez víkendy, čím si mesačne zarobí približne 300 eur, ktoré si odkladá alebo používa na oblečenie. Matka poukázala na vyššiu životnú úroveň otca, ktorý je motorkár, chodí na zrazy a diskotéky, kupuje i na to značkové oblečenie, o čom predložila súdu fotodokumentáciu.

4. Otec požiadaval o zníženie výživného z dôvodu zníženia jeho príjmov, avšak podľa názoru súdu sa jeho príjem výrazne nezmenil, pričom objektívne potreby maloletých sa od poslednej úpravy zvýšili. Súd vyhodnotil ako účelové tvrdenia otca, ktorý mal predat' motorku za 5.000 eur svojej kamarátke pani C., keďže táto nemá na ňu vodičské oprávnenie, nemá ju kde uskladniť a navyše sa vozí na nej len spoločne s otcom detí. Ďalej súd poukázal na to, že suma peňazí, ktorá podľa vyjadrenia otca mala byť použitá na kúpu jeho bytu je podstatne vyššia, než cena za akú bol byt kúpený, takže tvrdenia otca v tomto smere súd tiež vyhodnotil ako účelové. Ako nedôvodný vyhodnotil súd aj argument otca o zvýšení výdavkov v súvislosti s platením nákladov na byt, pretože takéto uhrádza aj matka maloletých a to nielen za seba ale i za maloleté deti, takže jej náklady najmä na spotrebu energií sú vyššie. Zakúpenie bytu tiež nie je dôvodom na zníženie výživného, keď otec mal možnosť zakúpiť aj byt s menšou obytnou plochou a za nižšiu cenu. Pokiaľ potom otec spláca pôžičku svojmu otcovi 150 eur mesačne, táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu detí. Príjmy maloletej S. z brigád súd vyhodnotil ako prostriedky, ktoré získala počas osobného voľna (cez víkendy), ktoré môže použiť pre svoje prípadné nadštandardné potreby, pričom však jej povinnosťou počas štúdia nie je pracovať a už vôbec nie je možné jej aktívny prístup k získaniu finančných prostriedkov zneužívať na prospech povinnej osoby, teda otca, ktorý má nepochybne takisto možnosť získať ďalšie finančné prostriedky rovnakou formou v rámci voľného času.

5. Súd prvej inštancie dôvodil, že pre rozhodnutie o zmene výšky výživného je treba, aby išlo o zmenu zásadnú a trvalú, čo však v uvedenom prípade nebolo zistené, keď príjem otca sa síce znížil, avšak nejde o stav trvalý, tiež nebolo preukázané, že by na jeho strane boli dané závažné zdravotné alebo iné objektívne dôvody, ktoré by mu bránili zabezpečiť si vyšší príjem (pokiaľ tvrdí, že jeho príjem je nepostačujúci). Otec je povinný počínať si tak, aby bol schopný si vyživovaciu povinnosť riadne plniť a zamestnať sa prípadne aj v inom zamestnaní s vyšším príjmom. Zníženie výživného na požadovanú sumu by podľa názoru súdu prvej inštancie nepochybne ohrozilo vývoj maloletých, ktorých potreby matka zo svojho príjmu celkom nemôže pokryť. Pokiaľ otcovi ako povinnej osobe nebránia objektívne dôvody (úplná invalidita, trvalejšia objektívna neschopnosť dosahovať príjem), plniť si vyživovaciu povinnosť, nie je daný dôvod na zníženie výživného.

6. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia zníženia výživného podal včas odvolanie otec s návrhom na zmenu takéhoto rozhodnutia tak, že jeho návrhu bude vyhovieť. V odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť rozsudku v napadnutej časti, keď súd konštatoval, že znížením výživného by bol ohrozený zdravý vývoj maloletých bez toho, aby skúmal a vyčíslil výdavky na výživu oboch maloletých, pričom rozsudok neobsahuje ani úvahy koľko percent, resp. aký podiel z reálnych výdavkov maloletých má znášať matka a akú časť otec. Nie sú zrejmé výdavky na maloletých, pričom súd sa ani nezaoberal tým, na akú sumu by ešte výživné znížené byť mohlo, resp. nemohlo a to napriek tomu, že matka na pojednávaní pred súdom uviedla, že by so znížením výživného súhlasila, hoci aj v inej sume ako to navrhol otec, ktorý postoj matky mal súd tiež zohľadniť. Otec nesúhlasí so záverom súdu, že mu nič nebráni zabezpečiť si vyšší príjem. Otec totiž vyštudoval Strednú poľnohospodársku školu v Trnave s maturitou a od ukončenia štúdia pracoval vždy iba v oblasti poľnohospodárstva a nikdy mimo svojho

odboru nepracoval. Zamestnanie v spoločnosti D., kde dosahoval vyššie príjmy, neskončil vlastným zavinením, ale z dôvodu nadbytočnosti, rovnako nie vlastným zavinením bol ukončený následný pracovný pomer otca v spoločnosti S. a.s., v skúšobnej dobe (keď celú jednu zmenu zamestnávateľ prepustil z dôvodu poklesu objednávok) pričom práca, ktorú v súčasnosti vykonáva, je podľa neho primeraná vzhľadom k danej lokalite a so zohľadnením jeho praxe. Otec nemá možnosť vyberať si a riskovať hľadanie práce lepšie platenej, zvlášť keď je tu dôvodný predpoklad, že by ani lepšie platenú nenašiel. Je neprípustné, aby potom súd tvrdil, že otec si je povinný počiňať tak, aby sa zamestnal v inom zamestnaní s vyšším príjmom bez toho vykonania zisťovaní priemerného príjmu prostredníctvom štatistického úradu SR a to s ohľadom na lokalitu, aktuálnu situáciu na trhu práce, vek, dĺžku praxe a jeho odbor. Tiež zásadne nesúhlasí s tvrdením súdu, že by si mal privyrábať popri práci aby mal vyšší príjem, keď pracuje denne od 07.00 hod. do 15.30 hod., z práce prichádza domov až po 16.00 hod., pričom každý druhý víkend a často aj po skončení pracovnej zmeny musí byť v pohotovosti, aby v prípade potreby nastúpil do práce do jednej hodiny. Napokon vytkol súdu, že nevzal do úvahy príjem maloletej S. ktorá popri štúdiu vo voľnom čase pracuje.

7. Matka považovala rozsudok súdu prvej inštancie za správny. K odvolacím argumentom uviedla, že otec si môže nájsť prácu aj v inom odbore, než v tom, ktorý vyštudoval a za vyšší príjem, okrem toho sa dá pracovať aj popri zamestnaní vo voľnom čase, ktorého má otec dosť, pretože o deti sa nestará a nestretáva sa s nimi. Preto ani nepozná, aké sú ich výdavky, pričom matka tieto výdavky súdu riadne zdokladovala, aj keď sa to týka iba niektorých výdavkov, pretože tam nie sú zahrnuté ďalšie, ktoré sa zdokladovať nedajú. Uviedla tiež, že nie je pravdou, že by bola súhlasila so znížením výživného, myslela to tak, že netrvá na jeho zvýšení.

8. Procesný opatrovník maloletých navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), vzhľadom k potrebe doplnenia dokazovania nariadil v zmysle § 385 ods. 1, v spojení s § 383 CSP vo veci pojednávanie, na ktoré sa dostavili všetci predvolaní účastníci konania. Odvolací súd po doplnení dokazovania výsluchom rodičov a predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej časti treba považovať za správny iba čo do výživného na maloletú D., zatiaľ čo v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa výživného na maloletú S. odvolací súd považoval za potrebné s prihliadnutím na okolnosti prípadu rozhodnutie súdu prvej inštancie čiastočne korigovať, keďže sú tu dôvody na zníženie výživného, hoci nie na sumu 80,- eur ako požadoval otec.

10. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine).

11. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine).

12. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým

od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov.

13. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. V konaní bolo preukázané, že otec dosahuje v období od 04/2016 priemerný netto príjem zo zamestnania 663,- eur, čo je o cca 137,- eur menej než príjem, z ktorého súd vychádzal pri poslednom rozhodovaní o výživnom v čase rozvodu manželstva rodičov maloletých dňa 13.10.2015. Odvolací súd nezistil ako dôvod poklesu jeho príjmov zavinenie otca, keď treba konštatovať, že k tomu došlo z objektívnych dôvodov (na strane zamestnávateľa). Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že by otec mal byť aktívnejší pri dosahovaní príjmov a využiť na to aj svoj voľný čas ako to robí jeho dcéra, pretože otec riadne využíva svoje schopnosti a možnosti, po prepustení z práce vyvíjal primeranú aktivitu a pružne reagoval na zmenenú situáciu hľadaním iného adekvátneho zamestnania, využívajúc pritom svoju doterajšiu kvalifikáciu a prax, preto ak aj dosahuje o niečo nižší príjem než v r. 2015, v tomto smere mu nemožno nič vytknúť. Akceptácia súčasného stabilného zamestnania (ktoré si našiel relatívne rýchlo po prepustení z dlhoročného predchádzajúceho zamestnania) nevylučuje, že ak sa mu naskytne lepšie platená príležitosť, otec toto zamestnanie zamení za výhodnejšie. Nemožno tiež súhlasiť s tvrdením matky, že by mal otec pracovať aj vo voľnom čase, pretože aj výživou povinný rodič má v prípade práce na plný úväzok právo na regeneráciu po práci a trávenie voľného času iným spôsobom než zarábaním.

15. Súd ďalej zistil, že od predchádzajúceho zamestnávateľa, ktorý s ním ukončil z organizačných dôvodov pracovný pomer k 31.12.2015, dostal otec odstupné vo výške 4.500,- eur, naďalej vlastní motorové vozidlo Peugeot a vlastní tiež jednoizbový byt v P., ktorý zakúpil dňa 01.08.2016. Kúpnu cenu vo výške 52.000,- eur zaplatil čiastočne z vyrovnávacieho podielu získaného vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva v sume 34.000,- eur a čiastočne z pôžičky od otca vo výške 17.000,- eur, ktorú mu spláca po 150,- eur. Pokiaľ otec tvrdil, že na kúpu bytu použil aj peniaze z predaja motorky (5.000,- eur), v tejto otázke aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie mal za to, že išlo o konanie účelové, resp. odplatný prevod bol iba zastieracím právnym úkonom, čo možno vyvodiť zo svedeckých výpovedí, podľa ktorých nadobúdateľkou vlastníctva k motorke mala byť priateľka otca, ktorá motorku u seba neuskladňuje ani nepoužíva, keďže nemá na ňu dokonca ani vodičské oprávnenie, pričom jazdí na nej naďalej otec maloletých (ktorý priateľku na nej vozieva). Pokiaľ ide o výdavky otca, okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie a pod. uviedol, že má výdavky na dochádzanie do práce, ktoré vzhľadom na vzdialenosť z P. do obce G., kde prácu vykonáva, odvolací súd uznal ako dôvodné v otcom tvrdenej výške 100,- eur, okrem toho platí náklady spojené s bývaním, kde otec preukázal platenie mesačne zálohovej úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu 48,09 eur a do fondu opráv 34,23 eur, ďalej preddavkové platby elektriny 20,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, povolený inkasný limit pre SPP 10,- eur (spolu cca 119 eur). Vyhodnotením takto vykonaného dokazovania možno teda povedať, že pokiaľ išlo o výdavky, pribudli mu síce náklady na cestovanie do práce, avšak má podstatne nižšie výdavky na bývanie oproti tým, čo platil predtým za bývanie v penzióne, ktoré ako súdu uviedol, predstavovali 250,- eur mesačne. Odvolací súd vzal do úvahy, že z odstupného, vyplateného mu zamestnávateľom v sume 4.500,- eur, otcovi aj po priebežnom dopĺňaní finančných medzier v mesiacoch január až marec 2016, kedy jeho príjmy boli z objektívnych dôvodov nižšie (v čase hľadania stabilného zamestnania po prepustení z práce), napriek tomu zostala otcovi solídna finančná rezerva. Pokiaľ by sme zohľadnili, že za dobu od januára 2016 do nástupu do aktuálneho zamestnania otec z odstupného mohol spotrebovať 1000,- eur, zvyšná časť odstupného mu pri poklese príjmu o 137,- eur oproti minulosti postačí na to, aby si pri obvyklom hospodárení dokázal pokryť svoje potreby bez poklesu životnej úrovne po dobu minimálne 25 mesiacov, takže o podstatnej zmene pomerov na strane otca z dôvodu zmeny zamestnania tak nie je možné uvažovať, a niet tu u neho žiadny dôvod na zníženie výživného.

16. Na druhej strane celkom nepochybne bolo preukázané, že u maloletej D. došlo od septembra 2016 k takej podstatnej zmene, ktorá je obvykle považovaná za dôvod na zvýšenie výživného, keďže postúpila na strednú školu - Obchodnú akadémiu v Trnave, v súvislosti s čím jej náklady na výživu podstatne vzrástli, keď len v súvislosti so školou musí vo zvýšenej miere uhrádzať školské pomôcky, platiť príspevkov na stužkovú, zúčastňovať sa platených povinných školských aktivít (výlety, exkurzie) a to aj do zahraničia vzhľadom na jej študijné zameranie. Mimo toho za odôvodnené treba považovať aj ostatné bežné výdavky na život, ktorých presnú výšku síce matka nedokázala listinnými dôkazmi preukázať, avšak ich vynakladanie je nepochybné, kam patria výdavky na stravu, ošatenie, spotrebu energií, kultúru, šport a pod., u ktorých postúpením na strednú školu možno obvykle tiež očakávať nárast a to aj vzhľadom k zvýšenému veku dieťaťa. Odvolací súd s prihliadnutím k zistenému skutkovému stavu dospel súhlasne so súdom prvej inštancie k záveru, že od rozvodu manželstva došlo k takej podstatnej zmene pomerov na strane maloletej D., ktorá (tiež s ohľadom na zistené pomery u otca a zistený priemerný príjem matky 762,- eur, ktorý od r. 2015 nezaznamenal žiadnu podstatnú zmenu) vylučuje dôvodnosť jeho návrhu na zníženie výživného a preto odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Iné okolnosti sú však na strane maloletej S., ktorej výdavky síce majú tiež vzrastajúcu tendenciu so zvyšujúcim sa vekom a postúpením do vyšších ročníkov strednej školy, avšak nedošlo u nej k takej zmene pomerov (z hľadiska výdavkov), ktorú by bolo možné hodnotiť ako podstatnú. Už v čase rozvodu jej rodičov bola na tej istej strednej škole a pokračujú už vtedy existujúce výdavky s tým súvisiace. Zároveň bolo zistené, že maloletá je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 363,60 eur, takže sama je schopná časť svojich odôvodnených potrieb pokrývať z vlastných príjmov. Odvolací súd bol toho názoru, že túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri určení výživného a považoval ju za takú podstatnú zmenu pomerov oproti stavu v r. 2015, kedy vlastné príjmy nemala, ktorá je dôvodom na zníženie výživného. V zásade platí, že pokiaľ má študujúce dieťa iba ojedinelý príjem (napr. cez prázdniny alebo príležitostne), spravidla takýto nie je spôsobilý ovplyvniť vyživovaciu povinnosť jeho rodičov. Pokiaľ však ide o príjem pravidelný, ktorý bol aj preukázaný v tomto konaní, keďže pracuje od januára 2016 a každý mesiac dosahovala príjem v rozpätí od 104,84 eur do 495,31 eur, v priemere 363,60 eur, nemožno tu hovoriť o príjme ojedinelom. Treba tu dať za pravdu súdu prvej inštancie, že nie je povinnosťou maloletej počas štúdia pracovať a už vôbec nie je možné jej aktívny prístup k získaniu finančných prostriedkov zneužívať na prospech povinnej osoby, odvolací súd bol ale toho názoru, že nemožno zároveň, pokiaľ už maloletá svoju schopnosť pracovať dobrovoľne využíva a čiastočne je tak schopná sama sa živiť, tento zistený fakt ignorovať. Schopnosť dieťaťa, aby sa živilo samé, nie je závislá na dosiahnutí určitej vekovej hranice. Napriek tomu vzal odvolací súd do úvahy, že dieťa je zatiaľ maloleté a vlastný príjem je tu výsledkom výlučne mimoriadnej iniciatívy dieťaťa na úkor voľného času a preto nemohol takýto príjem považovať za ten, ktorý by mal suplovať plnenia zo strany rodičov a to tým viac, že ide o príjem nestabilný, ktorý môže maloletá kedykoľvek ukončiť, pokiaľ by to kolidovalo s jej štúdiom alebo inak bránilo v riadnom plnení školských povinností. Preto aj odvolací súd považoval jej príjem ako slúžiaci prioritne na zvýšenie životného štandardu, ktorý jej rodičia pri svojich schopnostiach a možnostiach nedokážu poskytnúť s tým, že časť týchto jej prostriedkov zároveň dokáže pokrývať niektoré z jej bežných potrieb a má tak vplyv na výšku vyživovacej povinnosti rodičov.

18. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd považoval návrh otca pokiaľ ide o zníženie výživného na mal. S. za dôvodný, nie však v celom rozsahu a výživné znížil na sumu 110,- eur, ktorá zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, ako aj zisteným odôvodneným potrebám maloletej s prihliadnutím k jej veku a jej vlastným príjmom, keď súčasne vzal do úvahy aj ostatné okolnosti prípadu, príjmy a výdavky matky a v neposlednom rade skutočnosť, že otec sa s maloletými vôbec nestýka, na ich osobnej starostlivosti sa nijako nepodieľa, ani nad rámec výživného určeného súdom nijako neprispieva. Zníženie výživného na nižšiu sumu z dôvodu vlastných príjmov maloletej by podľa názoru dovolacieho súdu bolo nielen v rozpore so záujmom maloletej ale aj v rozpore s dobrými mravmi, keďže dôvodom zníženia by tu bolo výlučne neprimerané úsilie na strane dieťaťa.

19. Vedený vyššie uvedenými úvahami odvolací súd za použitia ust. § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výživného na maloletú S. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku s tým, že v zmysle § 78 ods. 2 Zákona o rodine, hoci došlo k zníženiu výživného na maloleté dieťa, spotrebované výživné za uplynulý čas sa nevracia.

20. Zároveň odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ustanovení § 52 CMP v spojení s § 58 CMP a ust. § 396 ods. 1 CSP.

21. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.